

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

საქმე №2/ზ-289-1-

23 სექტემბერი, 20--

წელი

ქ.

ქუთაისი

**ქუთაისის სააპელაციო სასა--რთლო
სამოქალაქო საქმეთა პალატა**

თავმჯდომარე (მომხსენებელი): ლაურა მიქავა
მოსა--რთლები: სიმონ ჩხაიძე
ინდირა მაშანიშვილი

სხდომის მდივანი - ბექა გიორგაძე

**აპელანტი (მოპასუხე)
წარმომადგენელი**

- ალ----- სა-----
- ნი----- კა-----

**მოწი--ალმდებე
(მოსარჩელები)**

მხარე - ბა---- სა-----, სე----- სა-----,
- ვა---- სა-----
- თე---- ამ-----

წარმომადგენელი

-
- და--- აბ-----, ცი---- კვ-----
- ჯე---- ბე-----

**მოწი--ალმდებე
(მოპასუხეები)
წარმომადგენელი**

მხარე

დავის საგანი

- სამკვიდრო ქონებიდან წილის გამოყოფა,
მესაკუთრედ ცნობა, თანხის დაკისრება

**გასაჩივრებული
გადაწყვეტილება**

- საჩხერის რაიონული სასა--რთლოს 20--
წლის 23 იანვრის გადაწყვეტილება

1. აპელანტის დაზუსტებული მოთხოვნა: გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ნაწილობრივ გაუქმება და ახა— გადაწყვეტილებით ძირითადი სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა, შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილება წლისთავის ხარჯის - 2100 ლარის ანაზღაურების ნაწილში

**გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება
გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:**

- ბა---- სა-----, სე----- სა-----, ვა-----ი სა----- სარჩელი დაკმაყოფილდა და ბა---- სა-----, სე----- სა-----, ვა-----ი სა----- ცნობილ იქნენ მამკვიდრებლის - აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთი ქონების 1/3 წილის (თითოეულს მთლიანი ქონების 1/9 წილი) მესაკუთრეებად შემდეგ ქონებაზე: მდებარე ქ.თბილისი ვარკეთილის დასახლება მე-3 მასივი, ზემო პლატო, კორპუსი „ა“ ბი-- 1- ფართობი 44,51 კვადრატული მეტრი ს/კ 0-1-20.0--.00-0-0-0-. და აღირიცხა საჯარო რეესტრში.

- ალ----- სა----- შეგებებული სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ მიღებული სამკვიდროს ფარგლებში ბა---- სა-----ს, სე----- სა-----ს ვა-----ი სა-----ს სოლიდარულად დაეკისრათ ალ----- სა----- სასარგებლოდ 1618 (ათას ექვსასთვრამეტი) ლარი და 33 (ოცდაცამეტი) თეთრი, ასევე მიღებული სამკვიდროს ფარგლებში და--- აბ-----ს და ცი---- კვ-----ს სოლიდარულად დაეკისრათ 1618 (ათას ექვსასთვრამეტი) ლარი და 33 (ოცდაცამეტი) თეთრი ალ----- სა----- სასარგებლოდ. დანარჩენ ნაწილში შეგებებული სარჩელი არ დაკმაყოფილდა უსაფუძვლობის გამო.

- ალ----- სა-----ს, რა--- ჩა-----, და----- ხვ-----, ცი---- შა-----, სოლიდარულად დაეკისრათ ბა---- სა-----, სე----- სა-----, ვა----- სა----- სასარგებლოდ 200 (ორასი) ლარის გადახდა.

- ბა---- სა-----ს, სე----- სა-----ს, ვა----- სა-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაუბრუნდათ ბაჟის სახით გადახდილი თანხიდან - 200 (ორასი) ლარი (ცი---- კვ-----ს და და--- აბ-----ს სარჩელის ცნობა მოსამზადებელზე) კანონით დადგენილი წესით (საგადასახადო დავალება 0; თარიღი - 07.08.20-8 წელი; გადამხდელი - თე---- ამ-----, 0-0-30-1159; გადამხდელის ბანკი: სს თიბისი ბანკი; სახაზინო კოდი - 300223150; ბანკის კოდი - TRESGE22; თანხა - 600 ლარი).

- ალ----- სა----- სასარგებლოდ ბა---- სა-----ს, სე----- სა-----ს ვა----- სა-----ს სოლიდარულად დაეკისრათ 48 ლარისა და 55 თეთრის ოდენობით.

- ალ----- სა----- სასარგებლოდ და--- აბ-----ს და ცი---- კვ-----ს სოლიდარულად დაეკისრათ 48 ლარისა და 55 თეთრის ოდენობით.

2. დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

2.1. დადგენილია, რომ მოსარჩელები - ბა---- სა-----, სე----- სა----- და ვა---- --ი სა----- წარმოადგენენ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის (პ.ნ.0-027043598; დაბ. თარ: 31.05.1-52 წელი, გარდაცვალების თარ: 13.11.20-7 წელი) მეხუთე რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეებს, კერძოდ, ისინი არიან

მამკვიდრებლის ბიძაშვილები.

ასევე დადგენილია, რომ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის (გარდაცვალების თარ: 13.11.20-7წ) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე, **ბა----- სა-----, სე----- სა----- - და ვა-----ი სა-----** მიერ, სანოტარო ბიუროში შეტანილი იქნა განცხადება გარდაცვალებიდან ექვსი თვის ვადაში, **სამკვიდრო ქონების 1/3 წილზე** სამკვიდრო მოწმობის გაცემის მოთხოვნით. ნოტარიუს - ქეთევან ბოჭორიშვილის დადგენილებით (23.05.20-8 წელი) ბა----- სა-----ს, სე----- სა----- ---ს და ვა-----ი სა-----ს უარი ეთქვათ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთი სამკვიდრო ქონებიდან თავიანთ კუთვნილ 1/3 ნაწილზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემაზე.

2.2. დადგენილია და უდავოა, რომ მოპასუხეები - **ალ----- სა-----, რა--- ჩაბრაძე, და----- ხვედელიძე და ცი----- შარიქაძე წარმოადგენენ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის** (პ.ნ.0-027043598; დაბ. თარ: 31.05.1-52 წელი, გარდაცვალების თარ: 13.11.20-7 წელი) **მეხუთე რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეებს** - მამიმდაშვილები.

2.3. დადგენილია რომ ალ----- სა-----მ, რა--- ჩაბრაძემ, და----- ხვედელიძემ და ცი----- შა----- მიმართეს სანოტარო ბიუროს აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის (გარდაცვალების თარ: 13.11.20-7წ) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემის მოთხოვნით;

2.4. დადგენილია და უდავოა, რომ მოპასუხეები - **და--- აბ----- და ცი----- კვ----- წარმოადგენენ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის** (პ.ნ.0-027043598; დაბ. თარ:31.05.1-52 წელი, გარდაცვალების თარ:13.11.20-7 წელი) **მეხუთე რიგის კანონისმიერ მემკვიდრეებს**. კერძოდ, ისინი არიან მამკვიდრებლის მამიმდაშვილები;

2.5. დადგენილია, რომ და--- აბ-----მ და ცი----- კვ-----მ მიმართეს სანოტარო ბიუროს აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის (გარდაცვალების თარ: 13.11.20-7წ) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემის მოთხოვნით გარდაცვალებიდან ექვსი თვის განმავლობაში;

2.6. დადგენილია, რომ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მიერ გაცემული ინფორმაციით აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ე (დაბ. თარ: 31.05.1-52 წელი, პ.ნ.0-027043598; გარდაცვალების თარ: 13.11.20-7 წელი) რეგისტრირებულ ქორწინებაში არ იმყოფებოდა, ასევე იგი არ ფიქსირდება სტატუსით „დედა“;

2.7. დადგენილია რომ ლე--- დე-----ის მშობლები დედა - ნი-- დე-----ე და მა-- - გი----- დე-----ე გარდაცვლილილები არიან. დადგენილია და უდავოა, რომ ლე--- დე-----ის გარდაცვალების მომენტისათვის წი-- რიგის მემკვიდრეები, რაც დასტურდება კიდევ საქმეში წარმოდგენილი ნოტარიუსის დადგენილებითა და შესაბამისი გარდაცვალების მოწმობებით;

2.8. დადგენილია, რომ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთ სამკვიდრო ქონებას წარმოადგენს უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისში, ვარკეთილის დასახლება, 3-მასივი, ზემო პლატო, კორპუსი „ა“ ბი-- 1- ფართი 44,51 კვ.მ,ს/კ 0-1-20.0--00-0-0--;

2.9. დადგენილია, რომ ალ----- სა----- მიერ იქნა ორგანიზებული ლე--- დე-----ის დაკრძალვა, ორმოცი და წლისთავი, ასევე ალ----- სა----- მიერ იქნა ორგანიზებული საფლავის კეთილმოწყობა. აღნიშნულ ფაქტს მხარეებიც არ უარყოფენ. დადგენილია, რომ ს.ს. „საქართველოს ბანკში“ 20-7 წლის 5 დეკემბერს ალ----- სა----- მიერ იქნა დაფარული ლე--- დე-----ის სალომბარდე ვალდებულება-489 ლარი, ასევე ს.ს. „ლიბერთი ბანკში“ 20-8 წლის 15 თებერვალს ალ----- სა----- მიერ იქნა გადახდილი ლე--- დე-----ის სესხი 1370 ლარის ოდენობით;

2.10. სასა--რთლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ალ----- სა----- მიერ, ლე--- დე-----ის გარდაცვალების შემდგომ, გაწეული იქნა შემდეგი ხარჯები, კერძოდ, დაკრძალვის ხარჯი - 1160 (მოთხოვნის ფარგლები) ლარი, საფლავის მოწყობის - 500 ლარი (მოთხოვნის ფარგლები), ორმოცის ხარჯი - 1336 ლარი (მოთხოვნის ფარგლები), ლომბარდის - 489 ლარი და სესხის თანხა - 1370 ლარი.

დასკვნები სა--რთლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

2.11. სამოქალაქო კოდექსის 1306 მუხლის შესაბამისად, გარდაცვლილი პირის (მამკვიდრებლის) ქონების გადასვლა სხვა პირებზე (მემკვიდრეებზე) ხორციელდება კანონით ან ანდერძით, ანდა ორივე საფუძვლით;

2.12. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1307-ე მუხლის შესაბამისად, მემკვიდრეები შეიძლება იყვნენ: ა. კანონით მემკვიდრეობის დროს - პირები, რომლებიც ცოცხლები იყვნენ მამკვიდრებლის სიკვდილის მომენტისათვის, და აგრეთვე მამკვიდრებლის შვილები, რომლებიც მისი გარდაცვალების შემდეგ ცოცხა--- დაიბადებიან; ბ. ანდერძით მემკვიდრეობისას - პირები, რომლებიც ცოცხლები იყვნენ მამკვიდრებლის სიკვდილის მომენტისათვის, აგრეთვე ისინი, რომლებიც ჩა---ხნენ მის სიცოცხლეში და დაიბადნენ მისი გარდაცვალების შემდეგ, მიუხედავად იმისა, მისი შვილები არიან ისინი თუ არა, ასევე იურიდიული პირები;

2.13. დადგენილია, რომ მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა კანონით მემკვიდრეობა;

2.14. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 131-ე მუხლის შესაბამისად სამკვიდრო იხსნება პირის გარდაცვალების ან სასა--რთლოს მიერ გარდაცვლილად მისი გამოცხადების შედეგად;

2.15. განსახილველ შემთხვევაში, სამკვიდრო გაიხსნა ლე--- დე-----ის გარდაცვალების დღეს 20-7 წლის 13 ნოემბერს;

2.16. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1328-ე მუხლის თანახმად, სამკვიდრო (სამკვიდრო ქონება) შეიცავს მამკვიდრებლის როგორც ქონებრივი უფლებების (სამკვიდრო აქტივი), ისე მოვალეობების (სამკვიდრო პასივი) ერთობლიობას, რომელიც მას ჰქონდა სიკვდილის მომენტიდან;

2.17. მოცემულ შემთხვევაში, ლე--- დე-----ეს გარდაცვალების შემდეგ დარჩა სამკვიდრო ქონება, კერძოდ, დადგენილია, რომ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთ სამკვიდრო ქონებას წარმოადგენს უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისში, ვარკეთილის დასახლება, 3-მასივი, ზემო პლატო, კორპუსი „ა“ ბი- - 1- ფართი 44,51 კვ.მ, ს/კ.: 0-1-20.0--00-0-0-0--;

2.18. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1336-ე მუხლის შესაბამისად, კანონით მემკვიდრეობის დროს თანასწორი უფლებით მემკვიდრეებად ითვლებიან: მეხუთე რიგში – ბიძაშვილები, დეიდაშვილები და მამიდაშვილები, ხოლო თუ ეს უკანასკნელნი არ არიან, მაშინ მათი შვილები;

2.19. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1337-ე მუხლის შესაბამისად, წი--რიგის თუნდაც ერთ-ერთი მემკვიდრის არსებობა გამორიცხავს შემდგომი რიგის მემკვიდრეობას;

2.20. მოცემულ შემთხვევაში, **დადგენილია, რომ მოსარჩელები და მოპასუხეები არიან აწ გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის მეხუთე რიგის კანონისმიერი მემკვიდრეები და წი--რიგის მემკვიდრეები არ არსებობენ.**

2.21. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1421-ე მუხლის შესაბამისად, სამკვიდროს იღებს მემკვიდრე, იქნება იგი კანონით თუ ანდერძით მემკვიდრე. მემკვიდრის მიერ სამკვიდრო მიღებულად ითვლება, როდესაც იგი სანოტარო ორგანოში შეიტანს განცხადებას სამკვიდროს მიღების შესახებ ან ფაქტობრივად შეუდგება სამკვიდროს ფლობას ან მართვას, რაც უდავოდ მოწმობს, რომ მან სამკვიდრო მიიღო;

2.22. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1424-ე მუხლის შესაბამისად, სამკვიდრო მიღებულ უნდა იქნეს ექვსი თვის განმავლობაში სამკვიდროს გახსნის დღიდან;

2.23. დადგენილია, რომ ბა---- სა-----მ, სე----- სა-----მ და ვა-----ი სა-----მ, მოპასუხეებმა - ალ----- სა-----მ, რა--- ჩაბრაძემ, და----- ხვედელიძემ, ცი----- შა-----, და---ა აბ-----მ და ცი----- კვ-----მ სამკვიდროს გახსნის დღიდან ექვსი თვის განმავლობაში მიიღეს აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთი სამკვიდრო სანოტარო ბიუროში განცხადების შეტანის გზით.

2.24. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1433-ე მუხლის შესაბამისად, მიღებული სამკვიდრო მემკვიდრის საკუთრებად ითვლება მემკვიდრეობის განხრის დღიდან;

2.25. სასა--რთლომ ჩათვალა, რომ აწ გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთ ქონებაზე მეხუთე რიგის კანონისმიერი მემკვიდრეების სამი ჯგუფი არსებობს. შესაბამისად დანაშთი სამკვიდრო უძრავი ქონების (მდებარე: ქ. თბილისში, ვარკეთილის დასახლება, 3-მასივი, ზემო პლატო, კორპუსი „ა“ ბი-- 1- ფართი 44,51 კვ.მ, ს/კ 0-1-.20.0--.00-0-0--.) 1/3 ნაწილის მესაკუთრეები არიან - მოსარჩელები - ბა----- სა-----, სე----- სა----- და ვა-----ი სა-----;

2.26. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1484-ე მუხლის შესაბამისად, მემკვიდრეები ვალდებულნი არიან მთლიანად დააკმაყოფილონ მამკვიდრებლის კრედიტორთა ინტერესები, მაგრამ მიღებული აქტივის ფარგლებში თითოეულის წილის პროპორციულად. თუ მამკვიდრებელი მემკვიდრეებზე გადასული ვალებით სოლიდარული მოვალე იყო, მაშინ მემკვიდრეები სოლიდარულად აგებენ პასუხს;

2.27. ამ შემთხვევაში ალ----- სა----- მიერ გადახდილ თანხებზე, ლომბარდში (489 ლარი) ლე--- დე-----ის ვალდებულების შესასრულებლად და სესხზე (1370 ლარი), ვალდებულები არიან ყველა მემკვიდრეები მიღებული სამკვიდროს ფარგლებში. მაშასადამე განაწილებული სამკვიდროს შესაბამისად უნდა დაეკისროს აღნიშნული თანხები მოპასუხეებს;

2.28. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1334-ე მუხლის შესაბამისად, თუ მემკვიდრე რამდენიმეა, მათ შორის სამკვიდროს გაყოფამდე იგი ერთიანი ქონების სახით ეკუთვნის ყველა თანამემკვიდრეს. ამ ქონებიდან შეიძლება გადახდილ იქნეს მამკვიდრებლის მოვლისა და უკანასკნელი ავადმყოფობის მკურნალობის, დაკრძალვის, სამკვიდროს დაცვისა და მართვის, ხელფასის გასტუმრების, ანდერძის აღსრულების აუცილებელი ხარჯები. ეს მოთხოვნები უნდა დაკმაყოფილდეს სამკვიდროს ღირებულებიდან ყველა სხვა, მათ შორის, იპოთეკისა და სხვა გირაოთი უზრუნველყოფილი მოთხოვნების უპირატესად;

2.29. რაც შეეხება შეგებებული სარჩელის ავტორის მოთხოვნას დედის დაკრძალვის ხარჯების (დასაფლავება, ქელები, ორმოცი, წლისთავი, სასაფლაოს მოწყობა) ასანაზღაურებლად მოპასუხეთათვის სასა--რთლოს მოსაზრებით აღნიშნული თანხაც უნდა გადანაწილდეს მოპასუხეთა შორის მიღებული სამკვიდროს ფარგლებში;

2.30. სასა--რთლომ მიუთითა დაკრძალვასთან დაკავშირებული ხარჯების დაფარვის საკითხის შესახებ საქართველოს უზენაესი სასა--რთლოს დიდი პალატის 2002 წლის 4 მარტის გადაწყვეტილებაზე (საქმე №3კ/441-0-), რომლითაც დადგინდა სასა--რთლო პრაქტიკა, თუმცა აქვე გასათვალ--სწინებელია ის გარემოებაც, რომ დიდი პალატის ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილებით, დაკრძალვასთან დაკავშირებული თითოეული

პროცედურის მაქსიმალური ღირებულება განისაზღვრა კონკრეტული თანხით (სულ – 2500 ლარი), თუმცა მოცემულ შემთხვევაში გასათვა—სწინებელია ის გარემოება, რომ დიდი პალატის მიერ დასახელებული გადაწყვეტილების მიღებიდან გასულია 15 წელზე მეტი დრო. შესაბამისად, აღნიშნულის გათვა—სწინებით, სასა--რთლომ მიზანშეწონილად ჩათვალა დაკრძალვისათვის აუცილებელი ხარჯის განესაზღვრა 2996 (მოთხოვნის ფარგლები) ლარის ოდენობით (500 ლარი – საფლავის მოწყობისათვის, 1160 (მოთხოვნის ფარგლები) ლარი – ქელებისათვის, ხოლო 1336 (მოთხოვნის ფარგლები) ლარი – ორმოცისათვის;

2.31. სამოქალაქო კოდექსის 969-ე მუხლის შესაბამისად პირი (შემსრულებელი), რომელიც დავალების ან სხვა საფუძვლის გარეშე ასრულებს სხვა პირის (მეპატრონის) საქმეებს, ვალდებულია შეასრულოს ისინი კეთილსინდისიერად;

2.32. სამოქალაქო კოდექსის 973-ე მუხლის შესაბამისად შემსრულებელს უფლება აქვს მოითხოვოს გაწეული ხარჯების ანაზღაურება, რომლებიც, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, აუცილებლად იქნა მიჩნეული;

2.33. სამოქალაქო კოდექსის 1484-ე მუხლით გათვა—სწინებულ კრედიტორთა რიცხვს განეკუთვნებიან პირები, რომლებმაც სამოქალაქო კოდექსის 969-ე მუხლის შესაბამისად დავალების გარეშე, საკუთარი ხარჯებით დაკრძალეს მიცვალებული;

2.34. სასა--რთლოს მიერ დადგენილია, რომ ალ----- სა----- მიერ განხორციელდა ლე--- დე-----ის დაკრძალვა და მის მიერ იქნა გაღებული ხარჯები;

2.35. საქართველოს უზენაესი სასა--რთლოს დიდმა პალატამ 2002 წლის 4 მარტის (№3კ/441- 0-) განჩინებაში აღნიშნა, რომ პირს, სსკ-ის 973-ე მუხლის საფუძველზე, და--ტებითი მტკიცებულების წარმოდგენის გარეშეც აქვს უფლება, მოითხოვოს დაკრძალვის, საფლავის მოწყობის, ქელებისა და ორმოცის გადახდის ხარჯების ანაზღაურება გონივრული ოდენობის ფარგლებში. სასა--რთლომ აქვე მიუთითებს საქართველოს უზენაესი სასა--რთლოს სხვა განჩინებაზეც, სადაც განმარტებულია, რომ „საქართველოში არსებული ტრადიციის თანახმად, გარდაცვლილის დაკრძალვა გარკვეულ პროცედურებს მოიცავს, რომლებიც, თავის მხრივ, ხარჯებთან არის დაკავშირებული... მართა—ა, უმეტეს შემთხვევაში, რთულია ყოველი კონკრეტული პროცედურისა და მისი შესაბამისი იმ ხარჯის ზუსტად განსაზღვრა, რაც აუცილებელია მიცვალებულის დაკრძალვისათვის და სხვადასხვა ფაქტორებზეა დამოკიდებული, მაგრამ ამ შემთხვევაში, უნდა განისაზღვროს ის სავალდებულო მინიმალური სარიტუალო პროცედურები და მათი ანაზღაურების მინიმუმი, რომლებიც საქართველოში არსებული წეს-ჩვეულებების გათვა—სწინებით აუცილებელია. აქვე გასათვა—სწინებელია, რომ გაწეული ხარჯის გონივრული ოდენობით განსაზღვრისას, მოსარჩელე

თავისუფლდება გაწეული ხარჯის ოდენობის დასაბუთების ტვირთისაგან“ (შდრ. სუსგ № ას-791-748-20-5, 12 ოქტომბერი 20-5 წელი);

2.36. საქმის მასალებით და მხარეთა ახსნა-განმარტებებით დადგენილია, რომ ალ----- სა----- მიერ, ლე---- დე-----ის გარდაცვალების შემდგომ, გაწეული იქნა ხარჯები, კერძოდ, დაკრძალვის ხარჯი - 1160 ლარი, საფლავის მოწყობის - 500 ლარი, ორმოცის ხარჯი - 1336 ლარი. შესაბამისად, სასა--რთლომ ჩათვალა, რომ აღნიშნული ხარჯების განაწილება უნდა მოხდეს მემკვიდრეთა შორის მიღებული სამკვიდრო წილის შესაბამისად სამკვიდრო ქონების ფარგლებში;

2.37. ამდენად თანხა, რომელიც ანაზღაურებული იქნა შეგებებული სარჩელის მოპასუხეთა მიერ არის $1160+500+1336+489+1370=4855:3=1618,33$ ე.ი. 1618,33 ლარი დაეკისრა მემკვიდრეთა თითოეულ ჯგუფს სოლიდარულად გადასახდელად მიღებული სამკვიდროს ფარგლებში.

3. სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივი და სა--რთლებრივი საფუძვლები

3.1. აპელანტის განმარტებით, სასა--რთლომ ჩათვალა, რომ მემკვიდრეებად იქნენ ცნობილი მოპასუხეები აწ/გარდაცვლილი ლე---- დე-----ის დანაშთი ქონების 1/3 წილზე (თითოეულს მთლიანი ქონების 1/9 წილი), რაც უკანონოა, რადგან მოპასუხეებს არანაირი მზრუნველობა აწ/გარდაცვლილი ლე---- დე-----ის მიმართ არ გამოუჩენიათ არც მის სიცოცხლეში და არც მისი გარდაცვალების შემდეგ. ფაქტიურად ის იზრდებოდა და ცხოვრობდა აწ/გარდაცვლილი ლე---- დე-----ის ოჯახში, რაც დაადასტურეს კიდევ სასა--რთლო სხდომაზე დაკითხულმა მოწმეებმა. მხოლოდ ის ზრუნავდი აწ/გარდაცვლილზე, ა--რაგებდი მას როგორც კვების პროდუქტებით, ასევე საყოფაცხოვრებო ნივთებით და მედიკამენტებით, იხდიდა კომუნალურ და სხვა სახის გადასახადებს. გარდაცვალების შემდეგ გაიღო ლე---- დე-----ის გაპატიოსნების ყოველგვარი ხარჯი, მათ შორის დაკრძალვის, ორმოცის, წლისთავის და საფლავის მოწყობის ხარჯები ისე, რომ შესაწევარი არ აუღია, რაც საჩხერის რაიონული სასა--რთლოს მიერ არ იქნა გათვა--სწინებული და მხოლოდ მინიმალური თანხა იქნა მოპასუხეებზე დაკისრებული;

3.2. სასა--რთლომ არ გაითვა--სწი-- არანაირი მათ მიერ მითითებული გარემოებები და მემკვიდრედ ცნობისას მხოლოდ გაითვა--სწი--, რომ მოპასუხეებს კანონით დადგენილ ვადაში მიმართული ჰქონდათ ნოტარიუსისათვის სამკვიდროს მიღების ფაქტზე. ფაქტიურად ნოტარიუსმა მემკვიდრეობის გაცემაზე სწორად უთხრა უარი მოპასუხეებს, რადგან მათ მიერ ფლობის ფაქტის და--დასტურებელი ვერანაირი გარემოება ვერ იქნებოდა წარდგენილი, გარდა დაფიქსირებული განცხადებისა. ნოტარიუსმა გაითვა--სწი-- მათი განმარტება, რომ ის იყო ძირითადად აწ/გარდაცვლილის პატრონი და არ გასცა სამკვიდრო მოწმობა. სასა--რთლომ კი მხოლოდ განცხადების შეტანის გამო მისცა მოპასუხეებს მემკვიდრეობა, რაც მიაჩნია რომ არასწორია და არ გაითვა--სწი-- მისი მდგომარეობა, რომ ის ბავშვობიდან მასთან

იზრდებოდა და ცხოვრობდა, შესაბამისად ერთად აუმჯობესებდნენ მის ქონებას და ერთად ეწეოდნენ საერთო მეურნეობას.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთება

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასა--რთლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სა--რთლებრივი თვალსაზრისით. ა--ვე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სა--რთლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასა--რთლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით;

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასა--რთლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასა--რთლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას;

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე მუხლის საფუძველზე სააპელაციო სასა--რთლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც საქმე ხელმეორედ არ წყდება არსებითად, მიიღება განჩინების ფორმით. განჩინება სამოტივაციო ნაწილის ნაცვლად უნდა შეიცავდეს მოკლე დასაბუთებას გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების ან უცვლელად დატოვების შესახებ;

ფაქტობრივი და სა--რთლებრივი დასაბუთება

4.1. პალატა სრულიად იზიარებს პირველი ინსტანციის სასა--რთლოს მიერ დადგენილ ამ გადაწყვეტილებაში მითითებულ ფაქტობრივ გარემოებებს, მის სა--რთლებრივ შეფასებებს და მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასა--რთლომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის შესაბამისად, საქმეში არსებული მტკიცებულებების ანა--ზის შედეგად, სწორად დაადგი--დავის საგანთან მიმართებაში არსებითი ფაქტობრივი გარემოებები, ასევე, დავის გადაწყვეტისას სწორად გამოიყენა და განმარტა მითითებული სა--რთლის ნორმები. სააპელაციო საჩივართან დაკავშირებით პალატა და--ტებით განმარტავს შემდეგს:

4.2. განსახილველ შემთხვევაში, ლე--- დეკანოსიძე გარდაიცვალა 20-7 წლის 13 ნოემბერს და ამ პერიოდისათვის სსკ-ის 131--ე მუხლის თანახმად, გაიხსნა მისი სამკვიდრო მასა;

4.3. დადგენილია, რომ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის დანაშთ სამკვიდრო ქონებას წარმოადგენს უძრავი ქონება მდებარე: ქ. თბილისში, ვარკეთილის დასახლება, 3-მასივი, ზემო პლატო, კორპუსი „ა“ ბი-- 1- ფართი 44,51 კვ.მ, ს/კ 0-

4.4. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1306-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, გარდაცვლილი პირის (მამკვიდრებლის) ქონების გადასვლა სხვა პირებზე (მემკვიდრეებზე) ხორციელდება კანონით ან ანდერძით, ანდა ორივე საფუძვლით;

4.5. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1421-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამკვიდროს იღებს მემკვიდრე, იქნება იგი კანონით თუ ანდერძით მემკვიდრე. ა--ვე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, მემკვიდრის მიერ სამკვიდრო მიღებულად ითვლება, როდესაც იგი სანოტარო ორგანოში შეიტანს განცხადებას სამკვიდროს მიღების შესახებ ან ფაქტობრივად შეუდგება სამკვიდროს ფლობას ან მართვას, რაც უდავოდ მოწმობს, რომ მან სამკვიდრო მიიღო;

4.6. აღნიშნული ნორმების ში--არსიდან გამომდინარეობს, რომ სამკვიდროს მიღების ფაქტის დასადასტურებლად მემკვიდრეობის სა--რთა-- **სამკვიდროს მიღების ორ ფორმას** იცნობს, რაც გარკვეული ვადითაა შეზღუდული. **მემკვიდრეობის მიღება ხდება უფლებამოსილ თანამდებობის პირთან ნების გამოხატვით**, ფაქტობრივი დაუფლებითა და მართვით. უფლებამოსილ თანამდებობის პირთან ნების გამოხატვა შეზღუდულია დროით. საჭიროა - ან სამკვიდროს გახსნის დღიდან ექვსი თვის განმავლობაში სანოტარო ორგანოსათვის განცხადებით მიმართვა, ანდა - სამკვიდრო ქონების ფაქტობრივი ფლობა და დაუფლება. ამ მოქმედების განხორციელების შედეგად მემკვიდრის მიერ სამკვიდრო მიღებულად ითვლება ანუ ეს იმას ნიშნავს, რომ მემკვიდრემ სამკვიდრო უკვე შეიძი--, იგი არის მისი მესაკუთრე. თავისი სა--რთლებრივი ბუნებით სამკვიდროს მიღება არის ცალმხრივი გარიგება, რაც იმას ნიშნავს, რომ მემკვიდრის მოქმედებები უნდა მიუთითებდნენ მემკვიდრის ნებაზე - სამკვიდროს მიღების შესახებ;

4.7. სააპელაციო პალატა განმარტავს, რომ მემკვიდრის მიერ სამკვიდროს მიღება წარმოადგენს მის უფლებას და არა ვალდებულებას და როგორც წესი, სამკვიდროს მიღების ფაქტის დადგენისათვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა საკითხი, გააჩნდა თუ არა მემკვიდრეს დანაშთ ქონებაზე საკუთრების წარმოშობის ნება. პირის მხრიდან სამკვიდროს მიღება ცალმხრივი ნების კატეგორიაში ექცევა და ნების ნამდვილობისათვის სამოქალაქო კოდექსით დადგენილ ზოგად წი--პირობებთან შედარებით, სპეციალურ დანაწესებს განსაზღვრავს მემკვიდრეობითი სა--რთლის ზემოხსენებული ნორმა. ა--სთანავე, გარდა კანონისმიერი ფორმალობებისა (ნოტარიუსისათვის განცხადებით მიმართვა, ქონების დაუფლება), სავალდებულოა, მემკვიდრემ ში--განი ნება, სამოქალაქო კოდექსის 1424-ე მუხლის შესაბამისად, გამოავლინოს სამკვიდროს გახსნიდან (მამკვიდრებლის გარდაცვალებიდან, თანახმად სკ-ის 131--ე-1320-ე მუხლებისა) 6-თვიან ვადაში;

4.8. ზემოხსენებული წი--პირობების დაცვის აუცილებლობა განპირობებულია

სამკვიდროს მიღების სა--რთლებრივი შედეგებიდან გამომდინარე. თუკი პირი დადგენილ ვადაში და დადგენილი წესით მიიღებს სამკვიდროს, სამოქალაქო კოდექსის 1433-ე მუხლიდან გამომდინარე, მიღებული სამკვიდრო მემკვიდრის საკუთრებად ჩაითვლება მემკვიდრეობის გახსნის დღიდან, რაც იმას ნიშნავს, რომ მემკვიდრეს ქონების მიმართ წარმოეშობა სანივთო უფლებები, რომლებიც დაცვის მაღა— სტანდარტით სარგებლობს, როგორც ეროვნული, ისე - საერთაშორისო სა--რთლის დანაწესებიდან გამომდინარე;

4.9. სააპელაციო პალატა მნიშვნელოვნად მიიჩნევს ყურადღება გაა--ხვილოს სამკვიდროს მიღების მატერიალურ-სა--რთლებრივ საფუძვლებზე. სამოქალაქო კოდექსის 1421-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილების თანახმად, სამკვიდროს იღებს მემკვიდრე, იქნება იგი კანონით თუ ანდერძით მემკვიდრე. მემკვიდრის მიერ სამკვიდრო მიღებულად ითვლება, როდესაც იგი სანოტარო ორგანოში შეიტანს განცხადებას სამკვიდროს მიღების შესახებ ან ფაქტობრივად შეუდგება სამკვიდროს ფლობას ან მართვას, რაც უდავოდ მოწმობს, რომ მან სამკვიდრო მიიღო. დასახელებული ნორმიდან გამომდინარეობს დასკვნა იმის თაობაზე, რომ სამკვიდროს მიღება ცალმხრივი გარიგებაა და მას შესაბამისი იურიდიული შედეგი იმ შემთხვევაში მოჰყვება, თუ მემკვიდრე კანონით გათვალისწინებული მოქმედებების განხორციელების გზით გამოხატავს ნამდვილ ნებას, რაც მოწმობს მის მიერ სამკვიდროს მიღებას. სამოქალაქო კოდექსი იცნობს მემკვიდრეთა ორ კატეგორიას: კანონისმიერ და ანდერძისმიერ მემკვიდრეებს. მოცემულ შემთხვევაში არ არის დადგენილი ლე— დე-----ის მიერ ანდერძის დატოვების ფაქტი, შესაბამისად, სახეზეა კანონისმიერი მემკვიდრეობა და მოდავე სუბიექტები წარმოადგენენ მემკვიდრეობის მემკვიდრეობის მეხუთე რიგის მემკვიდრეებს ფაქტობრივი და რეგისტრირებული ქორწინებიდან. სამოქალაქო კოდექსის 1336-ე მუხლის თანახმად, კანონით მემკვიდრეობის დროს თანასწორი უფლებით მემკვიდრეებად ითვლებიან: მეხუთე რიგში – ბიძაშვილები, დეიდაშვილები და მამიდაშვილები, ხოლო თუ ეს უკანასკნელნი არ არიან, მაშინ მათი შვილები. ა--ვე კოდექსის 1337-ე მუხლის შესაბამისად, წი-- რიგის თუნდაც ერთ-ერთი მემკვიდრის არსებობა გამორიცხავს შემდგომი რიგის მემკვიდრეობას. მითითებული ნორმიდან გამომდინარეობს დასკვნა იმის თაობაზე, რომ კანონისმიერი მემკვიდრეობითი ურთიერთობისას თანასწორი უფლების მქონე მემკვიდრეთა წილი თანაბარია.

4.10. განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ **მოსარჩელები** - ბა----- სა-----, სე----- სა-----, ვა----- სა----- და **მოპასუხეები** - ალ----- სა-----, რა--- ჩაბრძე, და----- ხვედელიძე, ცი----- შარიქაძე, და--- აბ----- და ცი----- კვირკვია არიან აწ გარდაცვლილი ლე— დე-----ის მეხუთე რიგის კანონისმიერი მემკვიდრეები და წი-- რიგის მემკვიდრეები არ არსებობენ. შესაბამისად, თითოეული მათგანის წილი ლე— დე-----ის სამკვიდრო მასიდან თანაბარია. ამდენად, თითოეულ მათგანს, როგორც კანონისმიერ მემკვიდრეს, უფლება აქვს გამოთქვას პრეტენზია ლე— დე-----ის სადავო დანაშთი ქონების 1/9 ნაწილზე;

4.11. აპელანტმა ალ----- სა-----მ (წარმომადგენელი ნი----- კა-----) მიუთითა, რომ მას სხვა მემკვიდრეებთან შედარებით გააჩნია სამკვიდროს - თბილისში მდებარე საცხოვრებელი ბინის უპირატესი მიღების უფლება, რადგან მამკვიდრებლის გარდაცვალებამდე არანაკლებ ერთი წლის მანძილზე ცხოვრობდა მამკვიდრებელთან ერთად, უვლიდა და პატრონობდა მას. აპელანტმა მიუთითა სამოქალაქო კოდექსის - 1481-ე მუხლზე. ამ თვალსაზრისით სააპელაციო პალატამ გამოიკვლია საქმეში არსებული მტკიცებულებები, პირველ რიგში მოისმია აპელანტ - ალ----- სა----- განმარტება, რომელმაც სააპელაციო სასა--რთლოს განუმარტა, რომ ის სისტემატიურად ცხოვრობს და მუშაობს თბილისში, მამკვიდრებელი - ლე---დე-----ე ცხოვრობდა საჩხერის რაიონში, ხოლო მის საკუთრებაში არსებული ბი--ქ. თბილისში - იყო გაქირავებული. ბინის ქირის თანხა ალ----- სა-----ს მუდმივად ჩაჰქონდა მამკვიდრებელთან - ლე--- სა-----სთან. ის მამკვიდრებელთან - საჩხერეში ჩადიოდა კვირის ბოლოს, თვეში რამოდენიმეჯერ (2-3-ჯერ), ყველა საჭირო ნივთით ა--რაგებდა და ზრუნავდა მასზე (იხ. სააპელაციო სასა--რთლოს 02.09.200-- წლის სხდომის ოქმი). გარდა განმარტებისა, სხვა რაიმე მტკიცებულება, რომ ალ----- სა----- მამკვიდრებელთან ცხოვრობდა ბოლო ერთი წლის განმავლობაში - წარმოდგენილი არ არის. რაც შეეხება ზემოთ მითითებულ აპელანტის განმარტებას, სააპელაციო პალატა ერთმნიშვნელოვნად ადგენს, რომ აპელანტის აღნიშნული განმარტებითაც არ დგინდება მამკვიდრებელთან მისი ცხოვრების ფაქტი, რადგან მასზე მოვლა-პატრონობის და მზრუნველობის განხორციელება არ ნიშნავს მამკვიდრებელთან ერთად მუდმივად სამკვიდრო ქონებაში ცხოვრებას, რაც შეიძლება მოექცეს სამოქალაქო კოდექსის 1481-ე მუხლის რეგულაციაში, რომელიც უკავშირდება მემკვიდრეების მიერ სამკვიდროს გაყოფას, კერძოდ მითითებული მუხლის თანახმად, „ქონების გაყოფისას მემკვიდრეს, რომელიც სამკვიდროს გახსნამდე არანაკლებ ერთი წლის მანძილზე ცხოვრობდა მამკვიდრებელთან ერთად, აქვს სამკვიდროდან საცხოვრებელი სახლის, ბინის ან სხვა საცხოვრებელი სადგომის, ასევე საოჯახო მოხმარების საგნების მიღების უპირატესი უფლება“. სააპელაციო პალატა აღნიშნული მუხლის გამოყენებისას ყურადღებას გაა--ხვილებს სწორედ მემკვიდრეების მიერ სამკვიდროს თანაბარი წილის უფლებით მიღებაზე. მითითებული მუხლის გამოყენებით სამკვიდროს გაყოფა, არ ნიშნავს ერთი მემკვიდრისათვის უპირატესობის მინიჭებას მატერიალური თვალსაზრისით, არამედ კანონმდებელი სწორედ უძრავი ნივთის ერთ-ერთი მემკვიდრისათვის უპირატესად მიღებას უკავშირებს მამკვიდრებელთან მუდმივად ცხოვრების ფაქტს, მინიმუმ ბოლო ერთი წლის განმავლობაში და ასეთის არსებობის შემთხვევაში სხვა მემკვიდრეებს უნდა მიეცეს შესაბამისი ფულადი ან ქონებრივი კომპენსაცია, რაც უნდა განხორციელოს სწორედ უპირატესი უფლების მიმღებმა მემკვიდრემ. სამოქალაქო კოდექსის 1482-ე მუხლის თანახმად, „უპირატესი უფლების განხორციელებისას გათვა--სწინებულ უნდა იქნეს იმ სხვა მემკვიდრეთა ქონებრივი ინტერესები, რომლებიც სამკვიდროს გაყოფაში მონაწილეობენ. თუ ქონება საკმარისი არ იქნება მათი კუთვნილი

წილის მისაღებად, მაშინ მემკვიდრეებმა, რომლებიც უპირატეს უფლებას ახორციელებენ, უნდა მისცენ მათ შესაბამისი ფულადი ან ქონებრივი კომპენსაცია”, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის.

4.12. კონკრეტულ შემთხვევაში, ბა----- სა-----, სე----- სა----- და ვა----- სა----- - მიერ წარმოდგენილი სარჩელის ფარგლებში სადავო იყო მათი წილების სამკვიდრო მასიდან გამოყოფა და საჯარო რეესტრში რეგისტრაცია. დადგენილია, რომ აწ. გარდაცვლილი ლე--- დე-----ის (გარდაცვალების თარიღი: 13.11.20-7წ.) დანაშთ სამკვიდრო ქონებაზე, ბა----- სა-----, სე----- სა----- და ვა----- სა----- მიერ სანოტარო ბიუროში შეტანილი იქნა განცხადება გარდაცვალებიდან ექვსი თვის ვადაში, სამკვიდრო ქონების $\frac{1}{3}$ ($\frac{1}{9} \times 3 = \frac{1}{3}$) წილზე სამკვიდრო მოწმობის გაცემის მოთხოვნით. შესაბამისად, სასარჩელო მოთხოვნა ამ ნაწილში საფუძვლიანია და სწორად იქნა დაკმაყოფილებული პირველი ინსტანციის სასა--რთლოს მიერ, რის გამოც არ არსებობს ამ ნაწილში მიღებული გადაწყვეტილების გაუქმების ფაქტობრივი და სა--რთლებრივი საფუძვლები;

4.13. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1334-ე მუხლის შესაბამისად, თუ მემკვიდრე რამდენიმეა, მათ შორის სამკვიდროს გაყოფამდე იგი ერთიანი ქონების სახით ეკუთვნის ყველა თანამემკვიდრეს. ამ ქონებიდან შეიძლება გადახდილ იქნეს სამკვიდრებლის მოვლისა და უკანასკნელი ავადმყოფობის მკურნალობის, დაკრძალვის, სამკვიდროს დაცვისა და მართვის, ხელფასის გასტუმრების, ანდერძის აღსრულების აუცილებელი ხარჯები. ეს მოთხოვნები უნდა დაკმაყოფილდეს სამკვიდროს ღირებულებიდან ყველა სხვა, მათ შორის, იპოთეკისა და სხვა გირაოთი უზრუნველყოფილი მოთხოვნების უპირატესად;

4.14. სამოქალაქო კოდექსის 969-ე მუხლის შესაბამისად პირი (შემსრულებელი), რომელიც დავალების ან სხვა საფუძვლის გარეშე ასრულებს სხვა პირის (მეპატრონის) საქმეებს, ვალდებულია შეასრულოს ისინი კეთილსინდისიერად. ა--ვე კოდექსის 973-ე მუხლის შესაბამისად შემსრულებელს უფლება აქვს მოითხოვოს გაწეული ხარჯების ანაზღაურება, რომლებიც, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, აუცილებლად იქნა მიჩნეული;

4.15. საქართველოს უზენაესი სასა--რთლოს დიდი პალატის 2002 წლის 04 მარტის გადაწყვეტილებით (საქმე №3კ/441-0-), დადგინდა სასა--რთლო პრაქტიკა, თუმცა აქვე გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ დიდი პალატის ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილებით, დაკრძალვასთან დაკავშირებული პროცედურების მაქსიმალური ღირებულება განისაზღვრა კონკრეტული თანხით (სულ – 2500 ლარი);

4.16. პალატა მიუთითებს, რომ მართა--ა, უმეტეს შემთხვევაში რთულია ყოველი კონკრეტული პროცედურისა და მისი შესაბამისი იმ ხარჯის ზუსტად განსაზღვრა, რაც აუცილებელია მიცვალებულის დაკრძალვისათვის და სხვადასხვა ფაქტორებზეა დამოკიდებული, მაგრამ ამ შემთხვევაში, უნდა

განისაზღვროს ის სავალდებულო მინიმალური სარიტუალო პროცედურები და მათი ანაზღაურების მინიმუმი, რომლებიც საქართველოში არსებული წეს-ჩვეულებების გათვალისწინებით აუცილებელია;

4.17. განსახილველ შემთხვევაში, პალატას მიაჩნია, რომ მოპასუხეებს, მოსარჩელის სასარგებლოდ, სწორად დაეკისრა დაკრძალვისათვის გაწეული აუცილებელი ხარჯის (ქელეხის, საფლავის მოწყობის და ორმოცის) ანაზღაურება. პალატას მიაჩნია, რომ მოპასუხეებზე დაკისრებული თანხა გონივრული და სა--რთლიანია, რის გამოც არ არსებობს მიღებული გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძვლები;

4.18. ზემოაღნიშნული მსჯელობებიდან გამომდინარე პალატა თვლის, რომ ალ--
----- სა----- სააპელაციო საჩივარი დაუსაბუთებელია, უსაფუძვლოა და იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება კი კანონიერია და დასაბუთებული, არ არსებობს მისი გაუქმების პროცესუალური და სა--რთლებრივი საფუძვლები.

5. შემაჯამებელი სასა--რთლო დასკვნა

პალატას მიაჩნია, რომ სააპელაციო საჩივრებში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე, 394-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემადგენლობას და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სა--რთლებრივ საფუძვლებს, შესაბამისად, პალატა ეთანხმება გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებას და ასკვნის, რომ იგი უცვლელად უნდა იქნეს დატოვებული.

6. საპროცესო ხარჯები

6.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის შესაბამისად, სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟი მოსარჩელეს (აპელანტს) გადახდება იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რა ნაწილიც არ დაკმაყოფილდა სარჩელი, ხოლო მოპასუხეს (მოწი--ადმდეგე მხარეს), სარჩელის მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რაც სასა--რთლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული; თუ სააპელაციო ან საკასაციო სასა--რთლო შეცვლის გადაწყვეტილებას, ან გამოიტანს ახალ გადაწყვეტილებას, იგი შესაბამისად შეცვლის სასა--რთლო ხარჯების განაწილებასაც;

6.2. ვი--იდან არ დაკმაყოფილდა სააპელაციო საჩივარი, არ არსებობს სსსკ-ის 53-ე მუხლის შესაბამისად, სააპელაციო წარმოებისათვის წი--სწარ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის მხარეთა შორის განაწილების საფუძველი.

სააპელაციო სასა--რთლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ

და ა დ გ ი ნ ა

1. აღ----- სა----- სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ძალაში დარჩეს საჩხერის რაიონული სასა--რთლოს 20-- წლის 23 იანვრის გადაწყვეტილება;
3. აპელანტის მიერ სახელმწიფო ბაჟი გადახდილია;
4. განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს უზენაეს სასა--რთლოში საკასაციო წესით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებული წესების დაცვით, მხარეთათვის დასაბუთებული განჩინების ჩაბარებიდან 21 (ოცდაერთი) დღის ვადაში ქუთაისის სააპელაციო სასა--რთლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის მეშვეობით;
5. განჩინების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება განჩინების გამოცხადებას, ან მისთვის ცნობილია განჩინების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია განჩინების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს ქუთაისის სააპელაციო სასა--რთლოში და ჩაიბაროს განჩინების ასლი. წი--აღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება განჩინების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

თავმჯდომარე

ლაურა მიქავა

მოსა--რთლეები:

სიმონ ჩხაიძე

ინდირა მაშანეიშვილი